

Tisza Lajos elnöki beszéde,

az Országos Erdészeti-Egyesület 1878. évi rendes közgyűlésén.

Budapest, december 15.

Tisztelt közgyűlés!

A három évi cyclus, melyre az egyesület engem, valamint tisztársaimat az egyesület ügyeinek vezetésével megbizni méltóztatott, most lejár. Szabad legyen ez alkalommal az egyesület ez idő alatti működésének főbb mozzanataiban összefoglalt rövid vázlatát adni.

Általában törekvésünk oda irányult az egyesületet helyes szervezet, szakszerű tevékenység és kellő éberség által azon színvonalon tartani, mely egy országos egyesületet megillet, s mely attól követelhető is.

Evégből átdolgoztattak az alapszabályok, melyek új szerkezetükben az 1876. évi közgyűlésen állapították meg.

Evégből igyekeztünk minden alkalommal, midőn az ország erdészeti érdekei akár törvényhozási, akár közigazgatási uton szóba hozattak, életjelt adni, és az egyesület érdekeinek súlyt és érvényt szerezni.

Igy tevékeny részt vett az egyesület a kormány által a törvényhozáshoz beterjesztett erdészeti törvényjavaslat kidolgozásában, valamint annak a képviselőház bizottságában való tárgyalásaiban, és bár az elmúlt országgyűlés közsajnálatra időhiánya miatt nem volt képes törvényerőre emelni ezen minden irányban megvitatott, és meggyőződésem szerint viszonyainknak teljesen megfelelő törvényjavaslatot: már az is, hogy e bizottsági tárgyalások folytán ma már oly fogalmazvány áll a kormány rendelkezésére, mely reményilem, minden nagyobb mérvű módosítás nélkül elfogadtatható lesz a törvényhozással, nem megvetendő eredmény, melyben, hogy az erdő-

szeti egyesület fáradhatlan közreműködésének része van, gondolom senki sem tagadja.

Ezen törvényjavaslat keretében sikerült megoldásra vezetni azon két fontos kérdést is, melyekre az egyesület az erdészeti érdekében méltán súlyt fektet, értem : a községekhez csatolt erdőségeknek a községi póttadóhoz a jelenleginél méltányosabb mérvben való járulásának igazságos megoldását és

az erdővédszemélyzet vadászfegyvere után fizetendő adó kérdését.

Lehetetlennek tartom, hogy az ujonnan összegyűlt országgyűlés tartama alatt az így előkészített erdészeti törvényjavaslat valahára törvényerőre ne emeltessék.

Csak elismeréssel és az egyesület részéről kifejezett köszönettel említhetem meg, hogy a közgazdasági és kereskedelmi magas ministerium, midőn az egyesületet, más közhasznú egyesületek példájára évenként anyagi segélyben részesíteni méltóztatott egyúttal minden az erdészeti körébe vágó fontosabb intézkedései alkalmából az egyesület véleményét kikéri s azt lehetőleg tekintetbe veszi. Így hogy példákat idézzek : a párisi világkiállításon az erdészeti szaknak mimódon való képviseltetése tárgyában is kikéretett s elfogadtatott az egyesület véleménye. Ezen kiállításban különben, mint méltóztatnak tudni, az egyesület is mint ilyen részt vett. Örömmel jelenthetem, (személyesen volt alkalmam róla a hely színén meggyőződni) hogy ottani megjelenésével az egyesület nem aratott szégyent, minek bizonyságául az ott nyert aranyérmét mutatja fel.

Az említett magas ministerium felszólítására befolyt az egyesület :

az erdészeti államvizsga és az erdőőri szakvizsgák tárgyában kiadott szabályrendelet tervének kidolgozásában ;

az erdészeti államvizsga állandó bizottsági tagjainak megválasztásában, valamint

annak meghatározásában, hogy az erdőőri szakvizsgák az ország különböző vidékein, mely városokban tartassanak.

De kiváló kötelességünknek tartottuk továbbá éber figyelemmel kísérni minden mozzanatot, mi a hazai erdészet s így az erdőtulajdonosok érdekeit érintheti.

Ez okból, midőn a magas pénzügyministerium által az erdők tiszta jövedelmének megadóztatása ügyében az új kataszteri utasítás kiadatott, azt alapos tanulmányunk tárgyává tettük, és meggyőződévén, hogy az abban foglalt osztályozás az ország némely erdővidékeire igen terhes leendett: indokoltan felszólaltunk; minek eredménye lön, hogy az osztályozási táblázat a ministerium által előnyösen módosítatott, ugyanis míg az erdészeti utasításban csak öt termőhelyi osztály állapított meg, melyeknek utolsója a leggyengébb erdők holdankénti évi normal fatermését 0·8—1·4 köbméterre (25—43 köblábra) teszi, addig a módosított és most érvényben lévő utasítás egy hatodik termőhelyi osztályt is vesz fel, melyszerint az évi normal fatermés 0·2—0·5 köbméterre (7—16 köblábra) tétetik.

Az egyesületnek alapszabályaiban is kifejezést nyert egyik célja az erdészeti irodalom fejlesztése. E téren az egyesület anyagi eszközeinek korlátolt volta miatt mindeddig csak mérsékelt arányban működhetett, ezentul azonban azon kedvező helyzetben lesz az egyesület, miszerint a nélkül, hogy évi folyó jövedelmeit keljen e végből igénybe venni, biztosítva lesz részéről pályamunkák díjazására évenként egy tisztességes összeg. Ugyanis: mint emlékezni méltóztatnak, két éve annak, hogy az egyesület a maga szerény körében szintén óhajtván elhunyt nagy hazánkfiának nevét megörökíteni, elrendelte egy

tizezer forintos alapítványnak Deák Ferencz alapítvány czímen való létesítését, melynek kamataiból, a mint az összeg teljesen össze fog jönni, az erdészeti körébe vágó szakmunkák megírására évenként pályadíj tüzetik ki.

Ma már az ige testté lett, az e végből megindított tevékenység folytán a tizezer forintos alapítvány ez év végével, részint az ügy iránt buzgalommal viseltetők magán adományaiból, részint az egyesület rendes évi jövedelmeinek fölöslegéből teljesen ki lesz kerekítve, úgy hogy már lehetséges lesz ezen közgyűlésből pályadíjat tüzni ki, mely fedezetét az alapítvány 1879-dik évi kamataiban találandja.

Eddig is azonban a szakirodalom terén anyagi erőnk korlátain belül igyekeztünk a korral lépést tartani. Hosszabb időközönként eddig is tüzetek ki pályadíjak, melyek egy pár a magyar erdészeti irodalomban hézagot pótló értékes dolgozat létrejöttét eredményezték, de különösen kiváló gondot fordítottunk az egyesület havi közlönyének az „Erdészeti Lapok”-nak tartalomdús és maradandó értékű közlemények által a korszerű tudomány színvonalán való tartására, s talán szerénytelenség nélkül állíthatjuk, hogy e folyóirat a hasonlírtan szaklapokkal bátran kiállja a versenyt.

Szabad legyen itt felemlítenem azon fáradhatlan buzgalmat, melyet az egyesület titkára, ki e lapok szerkesztését vezeti, e téren is kifejt.

Egy másik alapszabályszerű célja az egyesületnek hánkban az erdészeti szakkiképzést elömozdítani.

Legégetőbb szükségnek tünik fel nálunk a képzett erdőörök hiányán segiteni. Ezek nemlétében az okszerű erdőkezelés a legműveltebb erdészek legezélszerűbb törvények mellett sem keresztül vihető.

Behatólag foglalkozik tehát az egyesület az erdőőrök gyakorlati szakoktatása berendezésének kérdésével, mely ok-szerűen csak a kormánynak az egyesületnek és az egyes erdő-birtokosoknak közreműködésével lesz lehetséges.

Sok nehézség áll még a practicus végleges megoldásnak útjában; reményelem azonban, hogy az egylet fáradhatlan után-járásának sikerülend azokat legyőzni.

Igyekezett az egyesület a lefolyt évek alatt is azon hiva-tásának, hogy szakkérdéseknél az egylet tagjainak tanácscsal szolgáljon, eleget tenni.

Igy például, mellőzve számos eseteket csak azt kívánom felemlíteni, hogy midőn a főváros 1876-ban a határában levő kopár hegyek befásításának kérdésében kérte ki az egyesület véleményét, siettünk ez iránybani készségünket kifejezni s megtettük azon kérdéseket, a befásítandó területek nagyságát, talaj és emelkedési viszonyait, fekvését és egymással való összefüggését illetőleg, melyekre alapítva adhat egyedül az egyesület helyes szakvéleményt.

És amint a főváros tisztelt tanácsa a fennt jelzett ada-tokat tudomásunkra juttatandja, szives kötelességünknek fogjuk tartani a lehető legalaposabb szakvélemény kidolgozását.

Az egyesületnek alapszabályaiban kifejezett azon célja, hogy az egyesületi közgyűlések erdőgazdasági ügyek fölötti tanácskozás végett, az ország különböző vidékein tartassanak az utóbbi években a közbejött akadályok folytán, nem volt létesíthető. E tekintetben azonban a jövő év kedvezőbb kilátással kecsegtet, mennyiben a Székesfehérváron a jövő év folytán rendezendő országos kiállítás bizottságának elnöksége részéről igen megnyerő modorban felhívás intéztetett az egye-sülethez, melynek folytán 1879-dik évi közgyűlésünket ugy reményelem a kiállítás tartama alatt, Székesfehérvárott és vidé-kén fogjuk megtarthatni.

Mely kérdésről egyébiránt lesz szerencsém a tisztelt közgyűlésnek a tárgy sorozat folytán, bővebb felvilágosítást adhatni.

Szabad legyen még mielőtt rövid előadásomat zárnám, azon örvendetes körülményre rámutatni, hogy a lefolyt 3 év alatt az országos erdészeti egyesület iránti érdeklődés nem hanyatlott, de sőt fokozatosan emelkedett 1875-ben ugyanis:

1 pártoló és 1 tiszteletbeli tag mellett,	
az alapító tagok száma	315 volt,
míg ma	434.
A rendes tagok száma	345 volt,
míg ma	401.

Ennek természetes kifolyása, hogy az egyesületnek anyagi állása is előmenetelnek örvend, ugyanis az egyesület összes vagyona

az 1875-dik év végével	47.272 frt 66 krt tett,
míg 1878. decz. 14-én az összes vagyon	78.392 „ 50 krra rug.

Mutatkozik tehát a három év alatt 31.119 „ 84 krra menő szaporulat.

Megkivánom jegyezni, hogy ezen összegben nem foglaltatik benn a Deák Ferencz-alapítvány, melyben ma 9295 frt 44 kr van és a mely mint fennebb emliteni szerencsém volt, ez évi kamataiból és az egyesület folyó évi jövedelmének feleslegéből az 1878-dik évi számadás lezárása alkalmával tizezer forintra kikerekíthető lészen.

Megkivánom még emliteni, hogy az utóbbi években többször felmerült az egylet körében egy saját ház vételének vagy építésének kérdése. Azonban bár mennyire kívánatosnak tartjuk is, hogy az egylet egykoron saját házában helyezkedhessék el, a társulat jelenlegi anyagi erejét még nem tartjuk elegendőnek ez eszme keresztül vitelére.

Él bennem a remény, hogy még mi is megérjük ezen kedvező percet, de ma csak is az egyesület kitűzött céljai érvényesítésének hosszú időre való elődázása, s egy következeiseiben esetleg igen terhesnek bizonyulható kölcsön kötése által volnánk képesek a házszerzési eszmét létesíteni.

Szerény nézetem szerint tehát várjunk, tartsa mindegyikünk kedves köteletségének az egyesületünk iránti érdeklődést saját körében terjeszteni ez által az egyesületnek anyagi erejét is gyarapítani, hogy aztán majdan minden kockáztatás nélkül tehessük meg e lépést.

Ezekben kívántam röviden összefoglalva az elmúlt három évnek az országos erdészeti egyesület körében történt főbb eseményeit vázolni.

A múlt közgyűlés óta történeteket egyébiránt részletesen elősorolja a most felolvasandó titkári jelentés.

És most tisztelt közgyűlés, midőn felkérném az egyesület tagjait, hogy fogadják szívesen úgy az én mint tisztársaim és az igazgató választmány tagjainak általam ezennel tolmácsolt köszönetét úgy a bennünk helyezett bizalomért, mint a nekünk, az egyesület érdekében tett munkásságunk közben nyújtott támogatásért, azzal zárom rövid előadásomat :

maradjon fel továbbra is hazánkban az erdészet ügye iránti érdeklődésnek azon fókózódása, melyről az utóbbi években a tények tanuskodnak: mert ekkor egyesületünk bizonynyal oda fog izmosodni, hogy közhasznu tevékenységét mind szélesebb és szélesebb körben érvényesíthetendi !
